

SNAPTUN

- familieoplevelser i vandkanten

Lige et par tips når I lander...

Parkering

Der er mange parkeringspladser på Snaptun Havn, både korttids- og langtidsparkering.

Husk at holde øje med skiltene og stille P-skiven, hvor det kræves.

På grusvejen, der går ind til Tønballe Naturcenter - Tønballevej 1 - er der også en p-plads.

Toiletter

Der er offentlige toiletter med håndikaptoiletter ved caféen på Snaptun Havn og ved Tønballe Naturcenter (se kortet på midteropslaget).

Uden mad & drikke...

Der er spisesteder ved havnen - Café Snaptun og Snaptun Havnebistro - hvor man også kan købe f.eks. is, øl og vand.

Det er muligt at proviantere i minimarkedet ved havnebistroen.

Åbningstiderne varierer efter sæsonen.

I Dagli'Brugsen i Glud (4 km) findes et stort udvalg af daglivarer.

Legeplads og pavillon

Nord for havnen er der en stor legeplads og en pavillon, hvor man kan sidde i læ og nyde den flotte udsigt.

Velkommen til Snaptun

Her er samlet det store overblik over alle de spændende oplevelser I kan få på dette skønne sted mellem hav og fjord

I Snaptun er der masser at tage sig til for både børn og voksne.

På de følgende sider har vi samlet forslag til aktiviteter og steder at besøge her ved Snaptun.

Det meste vi har fundet frem hører til de gratis glæder - og som bonus er der både frisk havluft og god motion.

Havnen er det naturlige udgangspunkt - her er der altid noget at se på. Den børnevenlige strand lige syd for havnen er stedet i badesæsonen.

Men der skal jo ske noget spændende, så følg "Krigsstien" til forsvarsværkerne og udkigsposterne langs kysten.

Her skal det høje udkigstårn under den vældige trækrone bestiges.

Gå så på fossiljagt ved Hundshage eller dyrk Skovfitness ved Tønballe. Det er sjove aktiviteter for hele familien.

Og så er der vandre- og cykelruterne - f.eks. til Tønballe Skov, hvor den vilde natur har taget over.

Man kunne også trække en gammel sweater på og ta' med ud og fisk.

Sæt bare en dag af - eller en hel sommerferie - for Snaptun bliver man ikke lige færdig med.

Velkommen!
Snaptun Lokalråd

Så til søs

På kajen i Snaptun mødes landkrabber og garvede søulke

Snaptun er en ung by, opstået omkring havnen fra midten af 1800-tallet. Før Snaptun blev en by, var der kun en lille bro, hvor man skubbede jollen fra land, når man skulle over til Hjarnø, hvad enten man nu boede derovre eller man var præst i Glud og skulle passe kirkegangen i Hjarnø Kirke.

I dag er jollen skiftet ud med en færge med motorkraft og bedre plads.

Bolværksmatros

Det charmerende ved Snaptun Havn er, at der både er færgehavn, erhvervs-havn, en havn til lystbådene – og en jollehavn. Når man ikke skal ud på havet, så kan man nyde livet som bolværksmatros. Og her er nok at se på.

Snaptun handelsplads

Snaptun blev grundlagt i 1856-57 som et udskibningssted for korn fra det fede Bjerre Herred. Det store pakhus blev opført som kornmagasin, maltgøreri og købmandshandel.

Bag pakhuset opførte man Snaptun Færgegård i 1876.

True North

Efterskolen ligger, hvor Færgegården lå.

Der undervises i 9. og 10. klasse alm. skolefag og fag som Waterlife, Outdoor and Adventure, Performance, Art & Design og Projektledelse

Hjarnøfærgen

Den lille bilfærgе smutter over sundet mange gange om dagen, så man skal sjældent vente længe. Overfarten tager ca. 5 minutter.

Endelavefærgen

Den store Endelavefærgе sejler dagligt mellem Endelave og Snaptun. Turen tager ca. 60 minutter.

Lille Hjarnø

"Cykelfærgen" Lille Hjarnø klarer forbindelse over fjorden om sommeren. Her kan man få cyklen med til Alrø og cykle en tur rundt om Horsens Fjord.

Snaptun Sejlklub

Snaptun Lystbådehavn drives som et andelselskab. Havnen blev bygget i 1991 delvis ved hjælp af arbejdskraft fra havnens andelshavere. Der er godt 70 bådpladser og en mastekran.

Klubhuset står til fri rådighed for havnens gæstesejlere.

Der er legeplads til børnene, og en "Krabbebro" som er meget populær hos de mindre børn. Flere steder er der opsat bord/bænkesæt og der er bygget en pavillon, hvor man kan sidde i læ og nyde madpakken og udsigten over Hjarnø Sund.

Badestrand

Stranden syd for havnen er den bedste strand i området. Det er en børnevenlig sandstrand og her kan man nyde det salte vand og de smukke omgivelser.

”Splitte mine bramsejl”

Følg ”Krigsstien” og få historien om forsvaret af Hjørnø Sund

Svenskere og englændere er også velkomne i Snaptun - men sådan har det ikke været til alle tider.

Med beliggheden ved det smalle Hjørnø Sund - der er indsejlingen til Horsens - har Snaptun været vagtpost i ufredstider. Her kunne fjendens skibe stoppes, før de nåede ind til købstaden.

Lille Batteri

Den lille forhøjning, der stadig ses ved stranden nord for jollehavnen, er resterne af Lille Batteri fra Englandskrigene (1807-14). I området lå også den ældste skanse - opført allerede i 1566, hvor Frederik den 2. befalede bønderne at lade den opkaste.

Svenskeskansen

Højt oppe på skrænten i Tønballegårdsskov ligger en stjerneformet skanse opført under Svenskekrigen i 1658.

Her ligger også to kanoner købt af Tønballegårdsskovs ejer. De stammer fra lineskibet Christian den 7., der sank ved Anholt i 1787.

Skansen var forsynet med flere meter høje volde. Der er en flot udsigt over sundet fra Svenskeskansen.

Store Batteri

Det største batteri blev opført ved Hundshage under Englandskrigene.

Bag den stjerneformede skanse stod tunge 12-punds kanoner, et solidt ”Blokhus” til mandskabets beskyttelse, barakker og krudthus.

Store Batteri er helt forsvundet i løbet af de sidste 50 år.

- det er kanon!

Havet har skyllet de store skansevolde væk og aflejret materialet hen langs kysten mod Snaptun.

De aflejrede revler har med tiden lukket vandet inde og dannet en lagune, hvor Tagrørene stortrives.

Kystskrænter

Havet gnaver fortsat i de høje skrænter ved Hundshage. Bøgetræerne styrter ned i Kattegat og efterlader skrænten med blottede jordlag fra tidligere tider.

Her i vandkanten ved skræntens fod kan man være heldig og finde fossiler dannet for millioner af år siden.

Tolderne

Et forhold, der også satte sit præg på Snaptun var toldvagten bestående af en kontrollør og to rorsbetjente.

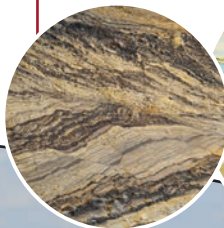
Skibe på vej til Horsens skulle bords og ses efter for toldpligtige varer.

Toldhuset ligger stadig på sin plads ned til vandet, hvor den tilsandede toldbro kan anes ved stranden.

Landskabsudstilling

På Tønballegård Naturcenter er der en rigtig fin udstilling, der fortæller mere om stedets historie og natur. Bl.a. om de spændende geologiske forhold i kystskrænterne.

Lille Søborg

Ruterne her på kortet og alle de andre vandre- og cykelruter i Hedensted Kommune kan findes på hedensted.dk/ture

Valdemarsminde

Højen

Østrupgård

Stenegård

Nørby

Glud Museum

Læg vejen omkring Glud Museum - et spændende frilandsmuseum, der samler egnens historie.

Museet med de smukke gamle huse og gårde ligger ud til landevejen i Glud.

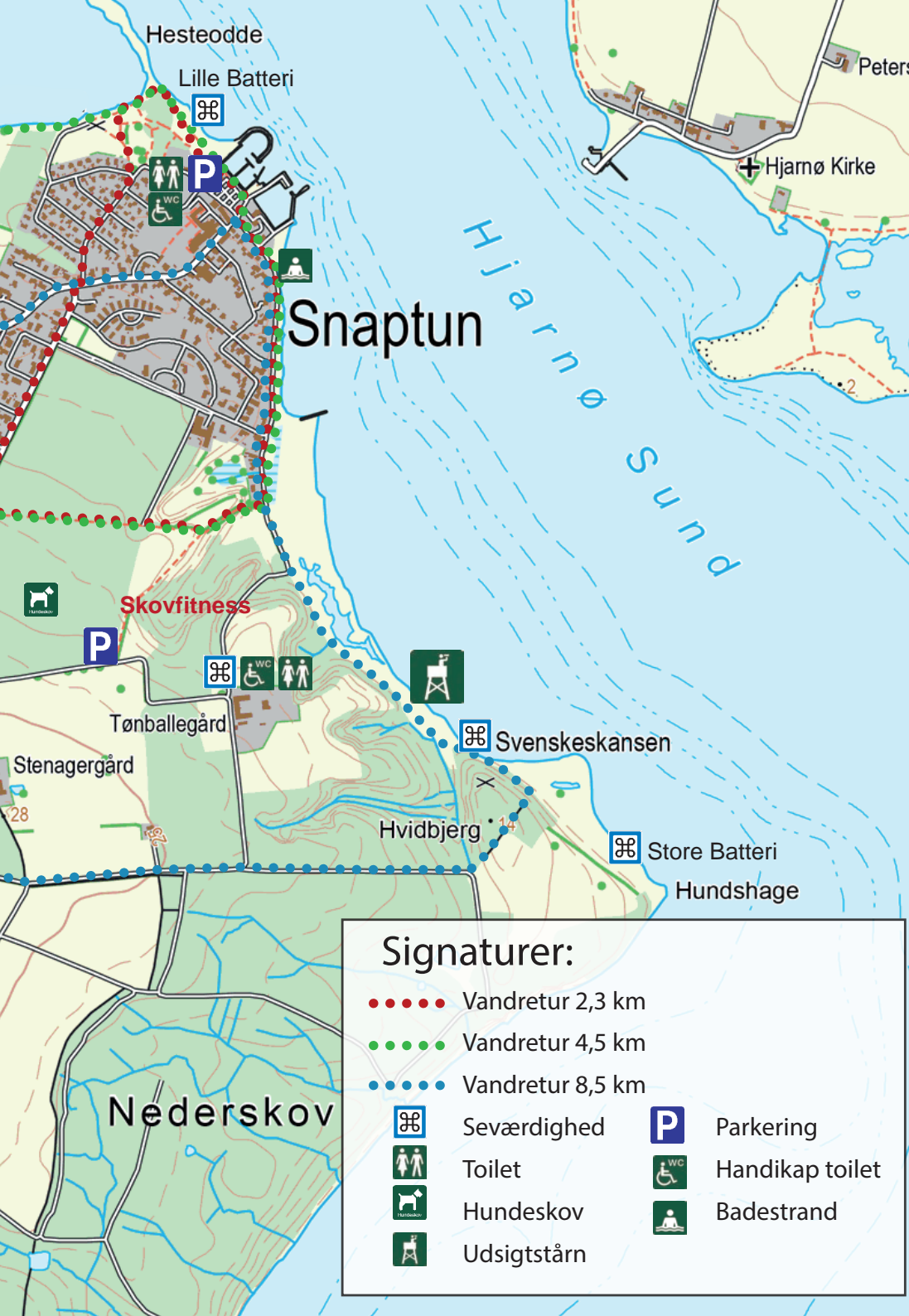

Østrup

Kæret

Jensgård

Snaptun

Hjørnø Sund

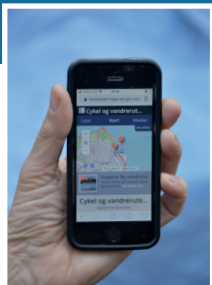
Nederskov

Signaturer:

	Vandretur 2,3 km		Parkering
	Vandretur 4,5 km		Handikap toilet
	Vandretur 8,5 km		Badestrand
	Seværdighed		Toilet
	Hundeskov		Udsigtstårn

Over stok og sten

Turbeskrivelser - i Snaptun og omegn

Turene, der er vist på kortet på forrige side findes også på

hedensted.dk/ture

Her kan man se ruterne og samtidig - via GPS - se, hvor man befinder sig. På den måde er det nemt at se, om man er på rette vej.

Vandreruter

De 3 lokale vandreruter har numrene 37, 38 og 39 på hedensted.dk/ture.

Snaptun By

Vandretur på 2,3 km.

Når turen begynder ved Snaptun Havn passerer stedet, hvor Lille Batteri blev etableret. Senere fortsættes gennem et sommerhusområde. En hundeskov ligger på højre hånd på vej mod stranden, hvor Teglværksdalen og Bådhuset dukker frem.

Rundt om Snaptun

Vandretur på 4,5 km.

Start ved Snaptun Havn og fortsæt mod nord til Hesteodde med resterne af Lille Batteri.

Fra en sti ved sommerhuskolonien Strandlyst fortsættes mod endnu et hyggeligt lille sommerhusområde. Fortsæt gennem sommerhusområdet til Naturstien. Stien ender ved vandet og drej nu mod nord til Snaptun Havn.

Snaptun-Østrup-Tønballe

Vandretur på 8,5 km.

Turen går gennem Snaptun by ad Havnevej. Det gamle pakhuis passerer og derefter True North Efterskole, i den tidligere Snaptun Færgedgård.

Benyt cykel- og gangstien gennem "Sahara", hvor en af de to bysten, inspireret af Snaptunstenen, markerer bygrænsen.

Via en markvej fortsættes mod Tønballevej og Tønballe Skov. Kort efter Hundshage kommer man til Svenskerskansen med de to kanoner. Findestedet for Snaptunstenen, en "blæsebælgsten" fra vikingetiden er markeret på stranden.

Før Snaptun havn passeres Teglværksdalen, hvor der tidligere lå et teglværk og det lille stenhus, Bådhuset.

Cykelruter

Man er naturligvis velkommen til at cykle på de små veje - også grusvejene ved Tønballe.

Østkystruten - den nationale cykelrute nr. 5 - går gennem Snaptun. Det samme gør "Kulturringen", der er 22 cykelruter på i alt 540 km gennem Østjylland.

Cykelfærgen

Om sommeren sejler cykelfærgen Lille Hjarnø mellem Hjarnø, Snaptun og Alrø, så man kan få cyklen med og f.eks. cykle rundt om Horsens Fjord.

Snaptun-Juelsminde

En fantastisk smuk rute på 22 km, hvor man bl.a. kommer forbi herregårdene Jensgaard og Palsgård. Ved Kirkholm ligger As Kirke helt ned til vandet. Turen går videre ud omkring Ashoved Skov og langs Bugten ved Juelsminde.

De er stenrige i Snaptun

- men de har også samlet i årtusinder !

Allerede på vej ind i byen bliver man mindet om, at Snaptun har noget særligt med sten. De to store og flotte sten, der byder velkommen er inspireret af "Snaptunstenen".

Snaptunstenen

Denne helt unikke sten blev fundet i vandkanten syd for Snaptun. Stenen har været brugt ved smedens messe, hvor den skærmede blæsebælgen mod varmen. Den er lavet i fedtsten, der ikke findes i Danmark. Måske var det smeden på et norsk vikingskib, der tabte den ved Hundshage.

Ertebøllerne

Stenalderfolket har også nydt det her i vandkanten. På stranden findes mange spor i form af flækker og afslag fra Ertebølletiden for 7000 år siden.

Det er nærmest en folkesport, at kigge efter flinteredskaber ved stranden, efter et godt blæsevejr. Hvis du er heldig, kan du finde pilespidser og økser.

De mange opskyllede østersskaller stammer fra køkkenmøddinger, som nu ligger ude på det lave vand, fordi kystlinjen har ændret sig gennem tiden.

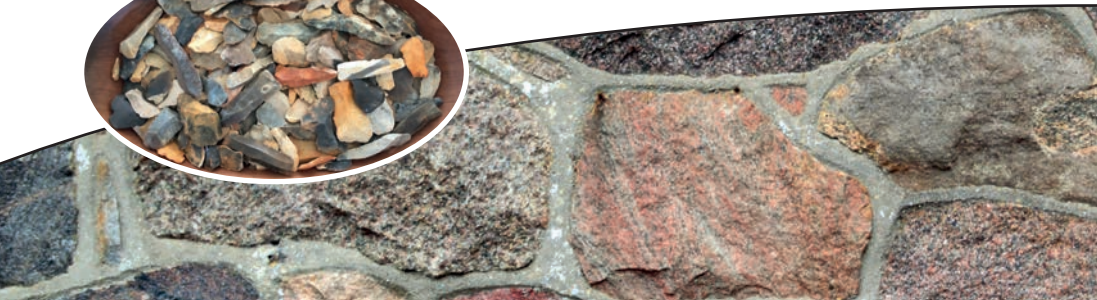
Fossiljagt

På stranden omkring Hundshage findes forsteneringer i limonitsandsten, der er ca. 20 mill. år gamle.

Ler og sand er bundet sammen af jernforbindelser og har omsluttet muslinger og snegle, som levede på den tid.

Der er også gjort flere fund af hajtænder fra den 15 m lange Megalodon, der levede i havet for 1,5-20 mill. år siden.

Snaptunstenen

Måske er det Loke, der er afbildet på stenen.

Stendiger

Det var istidens gletsjere, der medbragte de uhyre mængder sten, der senere generede bønderne i deres arbejde med at opdyrke jorden.

Gennem århundreder ryddede bønderne markerne for sten og lange stendiger voksede op i markskellene.

Et mere end 3 km langt dige af mægtige kampesten hegnede et overdrev, der dækkede området, hvor Snaptun og Tønballegård ligger i dag.

Stenhuse

Da det blev umoderne at hegne med stendiger, fik stenhuggerne øje på de billige byggematerialer.

Rundt om i landskabet ved Snaptun ser vi resultatet af "stensmedens" mange timers slid med hammer og mejsel.

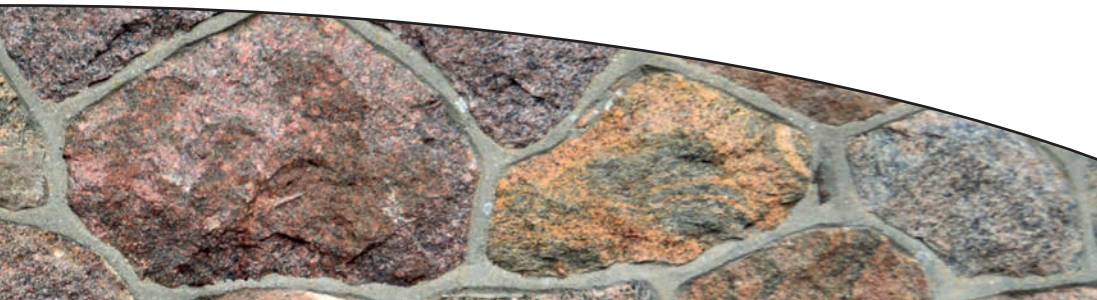
På Snaptun havn står det vældige pakhus, hvor der tidligere var bl.a. kornlager, maltgøreri og købmandsbutik. Pakhuset blev opført i 1857.

Det ypperste stenhuggerarbejde er udført på Tønballegård med hovedbygningens sokkel, staldbygningerne og den store kampestenslade.

Tønballegård havde sit eget teglværk og kunne selv producere murstenene til sin fornemme hovedbygning.

Tønballe - når naturen kalder

Gå ikke glip af en tur op i det mægtige udsigtstårn i skoven ved Tønballe. Det kilder i maven, når man er oppe mellem grenene på det store bøgetræ.

Tønballegård ligger naturskønt tilbage trukket i skoven syd for Snaptun. Naturstyrelsen ejer området, hvor man er velkommen og kan færdes frit til fods i skoven og cykle på veje og stier.

Man kan gå til Tønballe på stien fra havnen eller køre ind via Tønballevej, hvor der er P-plads

Et træ med et tårn på

Skovfitness

Inde i skoven er der anlagt en flot fitnessbane, hvor man har brugt skovens materialer til at skabe udfordringerne.

Her kan man ha' det sjovt og få sved på panden. At lege i skoven er vel noget nær den bedste form for motion man kan tænke sig.

Skovfitness består af 11 stationer med tydelig angivelse af de forskellige øvelser, man kan udføre, hvis man har lyst - ellers er det ren meditation at gå rundt i skoven.

- det er vildt!

Tønballegård

Tønballe Naturcenter har til huse i de fredede bygninger på den smukke, gamle gård Tønballegaard. De tilhørende arealer byder på eng, blandet skov og kyst. Det giver rige muligheder for forskelligartede aktiviteter. Her er en meget fin landskabsudstilling, der er åben for besøgene.

Ved Tønballevej er der en hundeskov på 9 ha.

Naturnær skov

En skov, hvor de gamle træer får lov at falde træt omkuld og langsomt blive spist af insekter og svampe. Det er noget, der giver en stor variation i dyre- og planteliv.

Slå jer bare ned på en ledig træstamme og nyd skovens stille puslen. Kom så helt ned på knæ og kig nærmere på de fine mosser og de små biller, der suser rundt dernede.

Skoven giver rige muligheder for fuglenes redebygning, og voksesteder for sjældne orkidéer og andre spændende planter.

Vi ses i Snaptun

Et par staldtips fra bagsideredaktionen

Knæk og bræk!

Det var så en folder med forslag til familieaktiviteter ved Snaptun - det skønne land mellem hav og fjord.

Gode oplevelser ligger på lur og venter - til vands, til lands og i luften - så lige de sidste forslag her på falderebet.

En tur med fiskestangen!

Det er nok de færreste, der er så heldige (og dygtige), som Mogens her - men man kan jo forsøge...

Husk fisketegn, hvis du er mellem 18 og 65 år.

En tur med kikkerten!

Der er et rigt fugleliv ved sund og fjord. Måske kommer Havørnene fra Vorsø en tur forbi.

En tur i kajakken!

Det kræver noget øvelse (og en kajak) - så kontakt evt. Snaptun Kajakklub.

En tur med kasketten!

Ved Hesteodde kan man plukke et par stilke Malurt til kryddersnapsen.

En gammel regel fra Jyske Lov siger, at man må plukke det, man kan have i sin hat - men her rækker nogle få stilke.

God fornøjelse!